

El 80è aniversari de la Batalla de l'Ebre El nou Govern de la Generalitat prepara una nova llei de memòria històrica, que es basarà en la retirada dels símbols franquistes de la via pública, la creació d'una comissió de la veritat, el foment de la memòria en l'educació i plantejarà donar continuïtat a l'actual pla de fosses.

Es complixen 80 anys de la Batalla de l'Ebre amb una nova llei de memòria a l'horitzó

Gandesa Redacció

La matinada del 24 al 25 de juliol de l'any 1938, centenars de soldats republicans creuaven l'Ebre per diferents punts, entre Mequinçà i Amposta. En una nit sense lluna, van combatre per a poder unir Catalunya -que havia quedat aïllada- amb la resta del territori republicà, que resistia a ciutats com Madrid, València i al sud de la península. Començava la batalla més cruenta de la Guerra Civil Espanyola que acabaria 115 dies després, el 15 de novembre, amb la voladura del pont de ferro de Flix. La guerra quedava sentenciada. Al gener cauria Barcelona, al març els feixistes prendrien Madrid, i a l'abril, la Guerra s'havia acabat.

Quan es complixen els 80 anys de la Batalla més decisiva, des de la Generalitat s'està treballant en una

El govern treballa amb una nova llei de memòria històrica, que es presentarà en els propers mesos

nova llei de memòria històrica, que està previst que es presente davant el Parlament en els propers mesos.

La consellera de Justícia, Ester Capella, ha detallat que esta novaa llei aglutinarà els textos de les actuals lleis del memorial democràtic, de fosses i de reparació jurídica de les víctimes del franquisme. Les intencions del nou Govern són doncs, aconseguir un text complet sobre el qual pivoten tots els actes de memòria i reparació dels propers anys.

Un dels eixos que ha transcendit és la creació d'una comissió de la veritat, que treballarà per esclarir els crims de lesa humanitat perpetrats durant la Guerra Civil i el franquisme, promourà la recerca científica de fets històrics i també posarà l'accent en l'estudi i reparació de crims contra col·lectius concrets, com pot

L'església del Poble Vell de Corbera d'Ebre és un dels símbols de la duresa dels bombardejos durant la Batalla de l'Ebre. / L'EBRE

EL PLA DE FOSSES

Sánchez Cervelló carrega contra el Pla de fosses

El catedràtic en història contemporània per la Universitat Rovira i Virgili, Josep Sánchez Cervelló, carrega contra les polítiques de memòria històrica que està implementant la Generalitat. Les defineix com a "ineficients" i com una maniobra de "màrqueting polític".

Sánchez Cervelló, natural de Flix, va encapçalat la geolocalització de les fosses comunes a les Terres de l'Ebre, que es van in-

cloure al pla. Tot i això, lamenta que a dia d'avui, "només s'ha obert una fossa i prou". Segons el catedràtic "això perjudica els familiars de les víctimes, i també els que ens vam dedicar en cos i ànima a buscar i geolocalitzar llocs on poden haver-hi moltes víctimes enterrades i també llocs on només n'hi haja una, perquè tothom té dret a recuperar els seus familiars".

El Govern de la Generalitat,

amb la consellera de Justícia, es penjava la medalla este cap de setmana d'haver exhumat les dos fosses més grans fins al moment, a Miravet i al Soleràs i d'haver recuperat uns 250 cossos.

Sánchez Cervelló lamenta, però, que el Pla de fosses no estiga tenint continuïtat. "No sé si el pressupost és minso o és que els que dirigeixen la memòria democràtica no tenen molt clar el que han de fer", declara.

dels bàndols", assegurà la consellera Ester Capella.

En este sentit, les mirades es posen ara en Tortosa, on perdura el monument a la Batalla de l'Ebre, que va inaugurar Franco el 1966, quan es complien 30 anys de l'inici

de la Guerra. Tot i que fa dos anys els veïns de la capital del Baix Ebre van decidir en una consulta popular mantenir el monòlit i reinterpretarlo, l'alcaldeessa Meritxell Roigé ha assegurat que l'Ajuntament "donarà compliment" a la Llei de memòria històrica si determina que s'ha de retirar.

D'altra banda, una tercera línia de la nova llei posarà també l'accent en l'educació i la preservació de la memòria històrica i els valors de la pau en l'ensenyament obligatori.

EL PLA DE FOSSES Una de les incògnites de la nova Llei de memòria històrica serà la continuïtat de les exhumacions de les fosses comunes. Tot i que la consellera de Justícia va reafirmar el compromís de la Generalitat en les exhumacions -va ser el passat dissabte des de Corbera d'Ebre-, des de les entitats de memòria històrica del territori consideren insuficient que, a dia d'avui, només s'haja obert una fossa a les Terres de l'Ebre, a Miravet.

Ester Capella va destacar que el Govern de la Generalitat ha identificat les restes de la primera víctima de la Guerra, fruit del pla d'identificació genètica. Són les de Leandro Preixens, un veí del Soleràs que va morir en un bombardeig sobre la població la nit de Nadal de 1938.

Els tècnics del Departament de Salut han creuat les dades genètiques de les restes amb les de la seua família i, mitjançant la coincidència en les proves d'ADN, s'ha determinat la relació de parentiu. "En tenim un, però han de ser molts més", sentenciava Capella en l'acte de commemoració institucional dels 80 anys de la Batalla de l'Ebre.

Entitats memorialistes, historiadors com Josep Sánchez Cervelló o activistes com Roger Herèdia ja han demanat, però, un canvi de rumb de les polítiques d'exhumació. Demanen que s'obren fosses de forma sistemàtica i es dissenye una política de memòria que compte amb la participació ciutadana. ■